

ҚАЗҒҰТЫНУОДАҒЫ ҚАРАГАНДЫ УНИВЕРСИТЕТІ

Бағдарлама ӨНДІРІСТІК ПРАКТИКА

2 және 1 сокр студенттері үшін. курс бойынша 6В05203 "Тұрақты даму
Экотехнологиясы" бойынша

Қараганды - 2025

Оқу практикасы бағдарламасын экология және бағалау кафедрасының меңгерушісі проф., х. ғ. д. г. Байкенова, кафедра доценті А. С. Исабаев Қазтұтынуодағы Қаруу жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім алушылар үшін практиканы ұйымдастыру және өткізу қағидалары негізінде әзірледі-пр-112-2024

Академиялық комитет отырысында талқыланды және мақұлданды 2025 жылғы 25 желтоқсандағы № 1 хаттама

"Экология және бағалау" кафедрасының меңгерушісі
х.ғ.д., профессор

Байкенова Г. Г.

Нормативтік Сілтемелер

1. 27.07.2007 ж. ҚР "Білім туралы" Заңы 5-баптың 46-11-тармақшасы (өзгерістермен және толықтырулармен).
2. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты
3. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы, 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 (өзгерістермен және толықтырулармен).
4. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығымен (өзгерістермен және толықтырулармен) бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы.
5. Кәсіби стандарт: "ресурстарды жоспарлау және талдау саласындағы қызмет" Қазақстан Республикасының "Атамекен" Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма төрағасының орынбасарының 26.12.2019 № 263 бұйрығына №85 қосымша
6. Қазтұтынуодағы қару жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім алушылар үшін практиканы ұйымдастыру және өткізу қағидалары, 2024ж.

Практиканың мақсаты мен міндеттері

Өндірістік практика процесінде студентті нақты өндірістік жағдайларда барлық бағыттар бойынша кәсіби қызметке тікелей дайындау жүзеге асырылады. Өндірістік практика Теориялық оқыту аяқталғаннан кейін және өндірістік практика қарастырылған арнайы пәндер циклін оқығаннан кейін ұйымдастырылады.

Өндірістік практиканың мақсаты теориялық білімді бекіту, табиғатты қорғау саласындағы кәсіпорындардың нормативтік-құқықтық құжаттарын зерделеу, өндірістік-технологиялық процестермен, экологиялық маманның құжаттамасымен танысу болып табылады. Командалық жұмыс дағдыларын, кәсіби қызметтің әртүрлі түрлерінің функциялары мен міндеттерін түсіну және оларды жүзеге асыру дағдыларын қалыптастырады. Оқу процесінде алған білімдерін бекіту, практикалық дағдыларды, бакалавриат білім алушыларының құзыреттерін және білім алатын білім беру бағдарламасы бойынша кәсіби қызмет тәжірибесін игеру, сондай-ақ озық тәжірибені игеру.

Өндірістік практика студенттердің оқу кезеңінде алған білімдерін сынақтан өткізуден тұрады. Өндірістік оқыту процесінде студенттер ұйымдастырушылық және тәрбие жұмысының тәжірибесін алады.

Өндірістік практиканың міндеттері

- студенттердің әртүрлі арнайы пәндер бойынша оқу сабақтары кезінде алған теориялық және практикалық білімдерін бекіту;
- студенттердің экологиялық және табиғатты қорғау өндірістік қызметін ұйымдастыру туралы түсініктерін тереңдету;
- кәсіпорын қызметі туралы жалпы түсінік алу; бейінді ұйымдардағы нақты жұмыс орнындағы өндірістік қызметпен танысу, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы; жаңартылатын энергия көздері, энергияны үнемдейтін технологиялар, қалдықтарды басқару туралы білімді қалыптастыру;
- өндірістік жағдайларда жұмыс істеудің практикалық дағдыларын игеру өндірістік процестерді бақылау, оларды сипаттау және құжаттаманы ресімдеу;
- зерттеуді жоспарлау, ұйымдастыру және жүргізудің кәсіби дағдыларын игеру және жетілдіру;

Практика барысында қалыптасатын құзыреттер

Барлық тапсырмаларды орындағаннан кейін студент білуі керек:

- 1.Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау;
- 2.Теориялық білімді практикалық жағдайларда қолдану;
- 3.Базалық экологиялық мониторинг жүргізу;
- 4.Алынған деректерді талдаңыз және есептер жасаңыз;
- 5.Экология саласындағы нормативтік құжаттармен жұмыс істеу;

Тәжірибені ұйымдастыру

Бөгде кәсіпорындарда кәсіптік практиканы ұйымдастыру КУК пен кәсіпорын (практика базасы) арасында шарт жасасу негізінде жүргізіледі.

Практика базаларымен шарттарды кафедра білім алушылардың кәсіптік практикасын өткізуге арналған шарттың бекітілген нысанына сәйкес жасайды және оларды ресурстық орталықтың жұмысқа орналастыру жөніндегі менеджері тіркейді. Шарттың түпнұсқасы кафедрада сақталады. Практика базаларымен барлық шарттар өндірістік практика басталғанға дейін 1 ай бұрын жасалуы тиіс.

Студенттерді практикаға жіберу практикадан өту мерзімдерін (мамандықтың оқу жоспарына және практика кестесіне сәйкес), практика базасын және университеттің практика жетекшісін көрсете отырып, ректордың бұйрығымен ресімделеді.

Жоғарыда аталған бұйрық негізінде университет студентке кәсіби практикаға жолдама береді.

Университеттен практика жетекшілері ретінде мамандықтың ерекшеліктерін және практика базаларының қызметін жақсы білетін профессорлар, доценттер, тәжірибелі оқытушылар тағайындалады.

Практикаға келмеген, практика бағдарламасын орындамаған, жұмыс туралы теріс пікір алған немесе есепті қорғау кезінде қанағаттанарлықсыз баға алған Студент теориялық оқытумен қатар немесе жазғы семестр кезеңінде келесі академиялық кезеңде практикаға қайта жіберіледі.

Тәжірибе жетекшілерінің міндеттері

Университеттің практика жетекшісі:

- практика басталғанға дейін білім алушыларды практикаға қажетті даярлауды ұйымдастыру, кәсіптік практика бағдарламасына сәйкес консультациялар өткізу;
- кәсіпорыннан практика жетекшісімен бірлесіп практика бағдарламасына сәйкес практикадан өтудің күнтізбелік-тақырыптық жоспарын әзірлеу;
- практиканың өтуін бақылауды жүзеге асыру;
- білім алушылардың практикадан өту күнделіктерін толтыруына тексеру жүргізу;
- практика бойынша білім алушылардың есептеріне тексеру жүргізу;
- комиссиямен бірлесіп студенттің кәсіптік практикадан өткені туралы есебін қорғауды қабылдауды жүргізу.

Кәсіпорынның практика жетекшісі-кәсіби практикаға басшылықты жүзеге асыратын және осы кәсіпорында студенттердің практикадан өту процесіне жауап беретін білікті маман.

Практика жетекшісі кәсіпорыннан:

- практика бағдарламасына, күнтізбелік-тақырыптық жоспарға сәйкес практиканттарға білікті басшылықты жүзеге асыру;
- әрбір білім алушы-практикантты жұмыс орнында қауіпсіз жұмыс жағдайымен қамтамасыз ету;
- еңбек қауіпсіздігін қорғау бойынша нұсқаулықтар өткізу;
- практиканттарға қажетті түсініктемелер беру және олардың жұмыстарды уақтылы және жақсы орындауын талап ету;
- практикантқа баға қою, оның үлес салмағы қорытынды бағалаудың 40% құрайды (практика күнделігі);

- практика аяқталғаннан кейін әрбір практиканттың жұмысы туралы жазбаша сипаттама беру (практика күнделігі); жұмыс берушілерге арналған сауалнаманы және сауалнама парағын толтыру.

Өз тарапынан кәсіпорын өкілдері:

- Экологиялық ақпараттың тиімді жүйесін, атап айтқанда: бастапқы есепке алу деректерін, кәсіпорындағы табиғатты пайдалану процестері бойынша жылдық және статистикалық есептерді жасайды және қолдайды.

-Табиғи ортаның ластану көздеріне түгендеу жүргізеді, қолданыстағы заңнамада белгіленген ережелерге сәйкес үлгілік нысандар бойынша деректердің бастапқы есебін жүргізеді. Нысандар ластаушы заттарды (қалдықтарды) жіктеу және кодтау жүйесін пайдалана отырып толтырылады.

- Қажетті табиғат қорғау құжаттамасын: шекті жол берілетін шығарындылар нормативтерін, ластаушы заттардың жол берілетін шығарындылары нормативтерін әзірлеуге жетекшілік етеді.

Бұл ретте: орындалуы мен ресімделу сапасы, қауіпті қалдықтардың қоршаған ортаға әсерін азайту жөніндегі ұсынылған іс-шаралардың бастапқы деректерінің толықтығы мен дұрыстығы бақыланады.

- Кәсіпорында практиканттарды экологиялық заңнаманың талаптарымен таныстыруды, қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша басқа құрылымдық бөлімшелердің қызметіне әдістемелік басшылықты қамтамасыз етеді. Қауіпті қалдықтармен жұмыс істеуге рұқсат бергені үшін жауапты болады. Кәсіпорын аумағынан қалдықтардың уақтылы шығарылуын бақылауды жүзеге асырады.

Студенттің міндеттері

Студент практикадан өту кезінде:

- кәсіпорында (кәсіпорын журналында тіркелген)нұсқаулықтан және қауіпсіздік техникасынан өту

- ҚР қолданыстағы табиғат қорғау және экологиялық заңнамасымен танысады;

- қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану жөніндегі нормативтік және әдістемелік материалдарды зерделеу, оларды іс жүзінде пайдалана білу;

- экологиялық стандарттар мен нормативтер жүйесін қарау;

- қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибені талдау;

- қоршаған ортаны қорғау және табиғатты ұтымды пайдалану талаптарына қатысты тиісті есептілікті есепке алу және ресімдеу тәртібін қолдану және жасау;

- еңбекті қорғау ережелері мен нормаларымен танысады.

1.тәжірибе бағдарламасын толығымен орындаңыз;

2.тәжірибеден өту күнделігін жүргізу, оның ішінде (3-қосымша)

- практика базасы мен басшылары туралы жалпы мәліметтер;

- тәжірибе бағдарламасын орындау кезеңдерін қамтитын күнтізбелік-тақырыптық жоспар;

-жұмыс жоспарының мазмұны кесте – кәсіпорыннан практика жетекшісі қол қойған, практика кезінде білім алушының орындаған күнделікті жұмысының сипаттамасы; (2-қосымша)

- кәсіпорын тәжірибесінің басшысын бағалау;

- кәсіпорын тәжірибесінің жетекшісінен студенттің сипаттамасы;

3.тәжірибенің тиісті базасында қолданылатын ішкі тәртіп ережелеріне бағыну;

4.еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және өндірістік санитария ережелерін зерделеу және қатаң сақтау;

5.университеттің практика басшысына өндірістік практикадан өткендігі туралы құжаттар топтамасын ұсыну:

- бағытқа келгенін растау;

- практика базасының басшысы барлық тапсырмаларды орындау туралы қол қойған күнделік;
- практика бағдарламасының орындалуын көрсететін практика бойынша жазбаша есеп.

Тәжірибе бағдарламасы

Практика бағдарламасы-практиканың мазмұнын, мақсаттары мен міндеттерін, практиканы өткізу орындарын, студент-практикантқа қойылатын кәсіби талаптарды, практика кезеңдерінің мазмұнын, практика компоненттерін бағалау критерийлерін, есепті құжаттарды дайындау тәртібін (тізбе, ресімдеуге қойылатын талаптар және т.б.), есептілік нысандарының үлгілерін, практика бойынша есептерді қорғау мерзімдерін қысқаша жүйелі баяндау.

Қойылған міндеттерге сәйкес студенттер өндіріс жағдайларын, материалдық-техникалық жабдықтауды ұйымдастыруды, орындалған жұмыстарды есепке алу тәртібін, өндірістік ұйымның құрылымы мен басқару жүйесін, оның материалдық-техникалық базасын зерделеуі керек.

Тәжірибенің өндірістік базасында студенттер қатысады:

- бөлімшелердің ұйымдастырылуын, тікелей жұмысын зерделеу;
- қоршаған ортаны қорғау саласындағы озық тәжірибені игеру;
- экологиялық құжаттаманы бағалау;
- өндірістегі экологиялық әдістермен жұмыс.

Өндірістік практикаға арналған тақырыптар мен тапсырмалар негізінен келесі бағыттар бойынша кәсіпорындардың ерекшеліктерін ескере отырып, Қарағанды мен Қарағанды облысының экологиялық проблемаларының шешімдерін зерделеуге бағытталған:

- кәсіпорындарда экологиялық басқаруды ұйымдастыру;
- өндірістік экологиялық бақылау жүргізу, кәсіпорындардың экологиялық есептілігі;
- кәсіпорынның ағындарында, шығарындыларында ластаушы заттарды бақылау әдістерін игеру;
- ресурстар (су, орман, жер қойнауы, жануарлар, өсімдіктер әлемі) бойынша табиғатты ұтымды пайдалану әдістерін игеру;
- мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу тәртібі мен әдістері;
- қоршаған ортаны қорғау бойынша ұсыныстар жасау;
- қажетті есептілікті жасау, қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемді есептеу;
- қалдықтар мен шығарындыларды түгендеуге қатысу мүмкіндігі;
- кәсіпорынның барлық есептік құжаттамасымен, ведомостар мен есептердің қалай толтырылатындығымен және жүргізілетіндігімен, теріс әсер үшін төлемнің қалай есептелетіндігімен және айыппұлдар, нұсқамалар бар-жоғымен танысады.

Есепті жасау тәртібі

Тәжірибе қорытындысы бойынша білім алушылар кафедраға есеп береді.

Практиканың бірінші күнінен бастап студенттерге күнделік-есеп жүргізу қажет, онда практиканың әр күнінің қызметі хронологиялық ретпен жазылады. Бұл студент-практикантқа кәсіби практика бойынша сапалы есеп жазуға мүмкіндік береді. Тәжірибе аяқталған кезде есеп толығымен аяқталуы керек.

Есепке келесі талаптар қойылады:

- студент практика бағдарламасына сәйкес барлық мәселелерді нақты баяндауы қажет;
- максимально использовать практический материал базы практики;
- подобранный, проанализированный фактический материал должен быть оформлен как приложение к отчету;

-отчет должен состоять из 2-х частей: основной, объемом 25-30 листов и дополнительной. Дополнительная часть отчета представляет собой приложение к отчету, состоящая из дополнительных и обработанных документов, аналитических таблиц, других материалов, иллюстрирующих содержание основной части текста.

Тәжірибені қорытындылау

Практикадан өту туралы есепті студент кәсіптік практика туралы есептің мазмұны жөніндегі комиссия алдында қорғайды, оның практикада оқу барысында алған теориялық және практикалық білімдері мен дағдыларын растайды. Комиссия кафедра меңгерушісінің өкімімен құрылады. Есепті қорғау нәтижелері белгіленген балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі бойынша бағаланады. Практика бойынша қорытынды баға кәсіпорыннан практика басшысының бағалауының 40% және есепті қорғау жөніндегі комиссияның бағалауының 60% сомасы ретінде айқындалады.

1-қосымша-кәсіптік практиканың жұмыс жоспары-кестесі
Ф.П-12-05

УТВЕРЖДАЮ Зав. кафедрой Экологии и Оценки д.х.н., профессор _____ Байкенова Г.Г « ____ » _____ 20__ г.	СОГЛАСОВАНО Руководитель профессиональной практики _____ Ф.И.О. « ____ » _____ 20__ г.
--	--

Рабочий план-график производственной практики

По специальности _____
Обучающегося _____ курса _____
(ФИО)

Карагандинский университет Казпотребсоюза

№	Перечень работ, подлежащих выполнению (изучению) в соответствии с программой	Сроки выполнения программы исследовательской практики		Примечание
		начало	завершение	
1	Составляется приблизитель-ный перечень			
2	работ который может соответствовать			
3	специализации			
4	Перечень работ носят характер			
5	который отражает свою спец-			
6	фику предприятия			
7				

Подпись _____
(руководитель практики от кафедры)
« ____ » _____ 20__ г.

2-қосымша-кәсіби практикаға жолдама
Ф.П-112-04

Остается на базе практики

НАПРАВЛЕНИЕ

Карагандинский университет Казпотребсоюза на основании договора и приказа №
_____ от « ____ » _____ 20__ г. направляет обучающегося

(Ф.И.О.)

для прохождения _____ практики в _____
(вид практики)

Срок начала практики « ____ » _____ 20__ г.

Срок завершения практики « ____ » _____ 20__ г.

Ректор университета _____ Е.Б. Аймагамбетов
М.П.

Возвращается в КУК

Отметка о прибытии и выбытии

Обучающийся _____
(Ф.И.О.)

для прохождения профессиональной практики _____

Прибыл из _____ (наименование профессиональной практики) Выбыл в _____

« _____ » _____ 20 _____ « _____ » _____ 20 _____

Печать, подпись

Печать, подпись

3-қосымша-Күнделік-тәжірибеден өту есебі

Ф.П-112-06

Форма 1

ҚАЗТҰТЫНУОДАҒЫ ҚАРАҒАНДЫ УНИВЕРСИТЕТІ
КАРАГАНДИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ КАЗПОТРЕБСОЮЗА

_____ кафедрасы/кафедра

_____ практикадан өту

ЕСЕП-КҮНДЕЛІГІ
ДНЕВНИК-ОТЧЕТ

Прохождения _____ практики

Студент/студента _____
(тегі, аты, әкесінің аты/ фамилия, имя, отчество)

курсы/курса _____ тобы/группы

мамандығы/специальности _____

ҚАРАҒАНДЫ 20 _____

Форма 2

ПРАКТИКА БАЗАСЫ ЖӘНЕ ЖЕТЕКШІСІ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР
ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ О БАЗЕ И РУКОВОДИТЕЛЯХ ПРАКТИКИ

Практиканың өту орны/место прохождения практики

_____ (ұйымның, кәсіпорынның атауы/наименование организации, предприятия)

Практиканың басталуы/начало практики _____

Практиканың аяқталуы/окончание практики _____

Кәсіпорыннан (кәсіпорын атынан) практика жетекшісі (аты-жөні, тегі, лауазымы, білімі, еңбек өтілі)/Руководитель практики от предприятия

_____ (фамилия, имя, отчетство, должность, образование, стаж работы)

Университеттен (университет атынан) практика жетекшісі (аты-жөні, тегі, лауазымы, ғылыми дәрежесі)/ Руководитель практики от университета

(фамилия, имя, отчетство, должность, ученая степень)

Студентті кәсіпорыннан практика жетекшісінің сипаттауы
Характеристика студента от руководителя практики предприятия
ФИО студента
группа
форма обучение

Дата

Подпись

М.П.

Кәсіптік практика бойынша бағалау
Оценка по профессиональной практике

Студенттің кәсіптік практикасының кәсіпорыннан жетекшісі кәсіптік практикадан өтуін кестеге сәйкес бағалауы қажет.

Руководителю профессиональной практики студента от предприятия необходимо оценить прохождение профессиональной практики в соответствии с таблицей.

Әріптік жүйе бойынша бағалау Оценка по буквенной системе	Әріптік бағалаудың цифрлық баламалары Цифровые эквиваленты буквенной оценки	Меңгерілген білімнің пайыздық құрамы Процентное содержание усвоенных знаний	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау Оценка по традиционной системе
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	Отлично
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	Хорошо
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	Удовлетворительно
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз Неудовлетворительно

Кәсіпорыннан практика жетекшісінің бағасы/Оценка руководителя практики от предприятия _____

Практика жетекшісінің аты-жөні, лауазымы/Ф.И.О.руководителя практики, должность _____

Қолы/Подпись _____

«_____» _____ 20____ г.

М.П.

Приложение 4 – Жазбаша есептің титул беті/Титульный лист письменного отчета по производственной практике

Ф.П-112-08

ҚАЗҒҰҒЫНУОДАҒЫ ҚАРАҒАНДЫ УНИВЕРСИТЕТІ
КАРАГАНДИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ КАЗПОТРЕБСОЮЗА

Өндірістік практикадан өту
ЕСЕБІ
ОТЧЕТ

Прохождения производственной практики

Студент/студента _____
(тегі, аты, әкесінің аты/ фамилия, имя, отчество)

Практиканың өту орны/Место прохождения практики _____

Практиканың басталуы/начало практики _____

Практиканың аяқталуы/окончание практики _____

Есепті практика жетекшісі қарастырды/Отчет рассмотрен руководителем практики от университета _____
(тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, атағы/ Ф.И.О., должность, звание)

Есеп қорғалды/ Отчет защищен _____
(баға/оценка)

Кәсіпорыннан практика жетекшісінің бағасы/
Оценка руководителя практики от предприятия _____ (баға/оценка)

Қорытынды баға/Итоговая оценка _____
(баға/оценка)

Комиссия _____
(Ф.И.О., қолы/подпись)

(Ф.И.О., қолы/подпись)

(Ф.И.О., қолы/подпись)

« ____ » _____ 20 ____ ж./г.